

JAWAPAN

BAB 2

Pentadbiran Negeri-negeri Selat

2.1 Peluasan Kuasa British di Pulau Pinang, Singapura dan Melaka

1. (a) Kedah
(b) Lingga
(c) Batu Uban
(d) Johor Riau
(e) Temenggung Abdul Rahman
(f) gambir
(g) Portugis
(h) Belanda
2. (a) teh
(b) rempah ratus
(c) emas
(d) pusat
(e) tiupan angin monsun Barat Daya
(f) monsun Timur Laut
(g) pelabuhan persinggahan
(h) kemudahan membaiki kapal
(i) India
(j) Perancis
3. (a) Sultan Muhammad Jiwa
(b) Tunku Abdullah
(c) berpakat dengan Bugis di Selangor
(d) SHTI
(e) Edward Monckton
(f) SHTI tidak memberi jaminan untuk melindungi Kedah daripada ancaman musuh
(g) penghantaran bunga emas dari Kedah
(h) mendapatkan bantuan ketenteraan dan SHTI melindungi Kedah daripada ancaman Siam
(i) menandatangani Perjanjian Inggeris-Kedah
(j) *Prince of Wales Island*
(k) Georgetown
4. (a) Belanda
(b) Singapura
(c) utara Selat Melaka
(d) Selat Sunda
5. (a) William Farquhar
(b) Temenggung Abdul Rahman
(c) pengesahan
(d) Sultan Abdul Rahman
(e) Belanda
(f) pewarisan
(g) Tengku Hussein
(h) Sultan Johor Riau
6. (a) Tengku Abdul Rahman
(b) Lingga
(c) Pahang
(d) Bugis
(e) Riau

(f) Stamford Raffles

(g) Singapura

7. (a) Stamford Raffles
(b) Petempatan British di Singapura diiktiraf.
(c) Bendera *Union Jack* dikibarkan di Singapura pada 13 Februari 1819.
(d) William Farquhar dilantik sebagai Residen Singapura yang pertama.
(e) John Crawfurd
(f) Singapura diserahkan kepada British untuk selamanya.
(g) Sultan dan Temenggung hilang kedaulatan ke atas Singapura.
(h) Sultan dan Temenggung diberi bayaran pampasan dan pencen bulanan seumur hidup.

8. (a) Belanda
(b) British
(c) British
(d) Belanda
(e) Belanda
(f) British

9. Faktor Pakatan British dan Belanda

- (a) Menamatkan pertikaian berkaitan pendudukan Singapura oleh British.
- (b) Dasar persahabatan British dan Belanda di Eropah.
- (c) Belanda tidak mahu terbeban dengan masalah kewangan yang semakin lemah selepas Perang Napoleon.

Kesan Pakatan British dan Belanda

- (a) Pakatan British dan Belanda menyebabkan termeterainya Perjanjian London 1824 atau Perjanjian Inggeris-Belanda 1824.
- (b) Perjanjian ini bertujuan menamatkan pertikaian dan hubungan tegang antara dua kuasa Eropah tersebut demi menjaga kepentingan masing-masing di Alam Melayu.
- (c) Melalui perjanjian ini juga, British dapat menguasai Melaka apabila berlaku pertukaran wilayah antara British dengan Belanda.

2.2 Perjanjian London 1824 dan Kesannya terhadap Alam Melayu

10. British
(a) Sumatera
(b) Bangkahulu
(c) Riau Lingga
Belanda
(a) British
(b) Melaka
(c) Tanah Melayu
11. (a) Selat Melaka dan Selat Singapura dijadikan sempadan memisahkan wilayah pengaruh British dan wilayah pengaruh Belanda di Alam Melayu. Negeri-negeri Tanah Melayu menjadi wilayah pengaruh British. Hindia Timur (Kepulauan Indonesia) menjadi wilayah pengaruh Belanda.

- (b) Singapura menjadi tanah jajahan British. Pada tahun 1911, Belanda menghapuskan institusi Kesultanan Riau Lingga yang diterajui oleh Sultan Abdul Rahman. Pemerintahan wilayah Riau Lingga diletakkan di bawah Residen Riau. Bendahara Tun Ali mengisytiharkan Pahang berdaulat dan bebas daripada Kesultanan Johor Riau.
- (c) British yang menguasai Pulau Pinang, Melaka dan Singapura turut menguasai perdagangan di Selat Melaka. Pengunduran Belanda daripada Tanah Melayu membolehkan British meluaskan kuasanya ke negeri-negeri Melayu tanpa halangan kuasa Barat yang lain.

PBD 2.3 Pembentukan Negeri-negeri Selat

12. (a) Melaka
(b) Singapura
(c) Melaka
(d) Pulau Pinang
(e) Pulau Pinang
(f) Singapura
(g) Singapura
(h) Pulau Pinang
13. (a) British dapat menjimatkan kos pentadbiran.
(b) Pentadbiran Pulau Pinang, Singapura, dan Melaka dapat diseragamkan.
(c) British dapat menguasai keseluruhan Selat Melaka.
(d) Taraf pelabuhan bebas Negeri-negeri Selat berjaya menarik kedatangan pedagang tempatan dan pedagang asing.
(e) Negeri-negeri Selat dijadikan pusat pengumpulan hasil bumi Alam Melayu.
(f) Negeri-negeri Selat menjadi pintu masuk bagi buruh luar untuk pembangunan ekonomi British di negeri-negeri Melayu.

PBD 2.4 Pentadbiran Negeri-negeri Selat

14. (a) Gabenor dibantu oleh Residen Konsulor.
(b) Pulau Pinang menjadi pusat pentadbiran yang pertama.
(c) Pusat pentadbiran berpindah ke Singapura pada tahun 1832.
(d) Pejabat India tidak mampu mentadbir Negeri-negeri Selat dengan baik berikutan pemberontakan di India.
(e) Pejabat India tidak memberikan perhatian bagi melindungi saudagar Negeri-negeri Selat.
(f) Sikap Pejabat India menimbulkan rasa tidak puas hati dalam kalangan saudagar Negeri-negeri Selat.
(g) Pejabat India gagal mengawal masalah rompakan terhadap kapal dagang dan pertelingkahan kumpulan Cina di Negeri-negeri Selat.
(h) Pejabat India mahu menjadikan mata wang rupee India sebagai mata wang rasmi Negeri-negeri Selat.
(i) Cadangan Pejabat India mengenakan cukai pelabuhan di Negeri-negeri Selat akan menjejaskan taraf pelabuhan bebas.
(j) Hasrat Pejabat India untuk menjadikan Negeri-negeri Selat tempat pembuangan banduan akan menjejaskan imej Negeri-negeri Selat.
15. (a) Penjajahan pemikiran berlaku apabila seseorang individu dipengaruhi pemikiran melalui media massa seperti filem, muzik, kesenian dari negara lain. Individu juga akan dipengaruhi oleh laman sosial seperti Facebook. Sebagai contoh, ramai generasi muda hari ini terpengaruh dengan budaya Korea melalui muzik K-pop.

Penjajahan lain yang berlaku pada zaman kini ialah penjajahan ekonomi. Sesebuah negara akan kehilangan kedaulatan jika negara itu meminta bantuan kewangan atau pinjaman dari negara lain. Bantuan kewangan yang diterima oleh sesebuah negara membolehkan kuasa asing atau negara peminjam campur tangan dalam hal negara tersebut.

- (b) Kita hendaklah mengamalkan pemikiran yang rasional dan bijak membezakan perkara yang baik dengan yang buruk. Di samping itu, generasi muda haruslah mempunyai jati diri yang kukuh dan berbangga dengan identiti budaya dan tradisi kita sendiri. Kita tidak seharusnya mengagung-agungkan budaya negara lain. Generasi muda juga hendaklah belajar bersungguh-sungguh menimba ilmu pengetahuan dan meningkatkan pelbagai kemahiran untuk memajukan diri sekaligus mengukuhkan ekonomi negara. Kita haruslah mengasah bakat kreatif dan inovatif untuk bersaing dengan negara lain dalam semua bidang ekonomi.

16. Berdasarkan penilaian guru.

Power PT3

Bahagian A

1. A	2. D	3. C	4. A	5. D
6. C	7. B	8. C	9. B	10. B

Bahagian B

1. (a) • British berundur dari Sumatera.
• British menyerahkan Bangkokulu kepada Belanda.
• British berjanji tidak akan membuka petempatan baharu di Kepulauan Riau Lingga dan kepulauan lain di selatan Singapura.
• Belanda mengiktiraf petempatan British di Singapura.
• Belanda menyerahkan Melaka dan jajahan takluknya kepada British.
• Belanda berjanji tidak akan membuka petempatan baharu di Tanah Melayu.
(Pilih mana-mana empat jawapan)
- (b) • Singapura menjadi tanah jajahan British.
• Belanda menamatkan Kesultanan Riau Lingga dengan menggantikannya dengan pemerintahan Residen Riau.
• Bendahara Tun Ali mengisytiharkan Pahang bebas daripada Kesultanan Johor Riau.
- (c) • Selat Melaka berada di bawah penguasaan British.
• British menguasai sepenuhnya perdagangan di Selat Melaka.
• Pengunduran Belanda dari Tanah Melayu membuka peluang kepada British untuk meluaskan kuasa ke negeri-negeri Melayu.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)
2. (a) (i) Menjimatkan kos pentadbiran.
(ii) Menyeragamkan pentadbiran.
(iii) Menguasai perdagangan di Selat Melaka.
- (b) • Gagal mengawal keselamatan di Negeri-negeri Selat.
• Tidak memberi perhatian bagi melindungi kepentingan saudagar Negeri-negeri Selat.
• Cadangan cukai pelabuhan mengancam status pelabuhan bebas Negeri-negeri Selat.
• Menjadikan Negeri-negeri Selat tempat pembuangan banduan.
- (c) • Menggubal undang-undang untuk meringankan beban penduduk setempat.

- Membantah undang-undang yang menindas penduduk setempat.
 - Menyokong undang-undang yang membawa kesejahteraan.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

Bahagian C

- (a)
 - Sultan Mahmud III mempunyai dua orang putera.
 - Putera sulung merupakan Tengku Hussein.
 - Putera bongsu ialah Tengku Abdul Rahman.
 - Pada tahun 1812, Sultan Mahmud Shah III mangkat.
 - Tengku Abdul Rahman hadir semasa pemakaman Almarhum Sultan di Lingga.
 - Tengku Hussein tidak dapat menghadiri diri semasa pemakaman Almarhum Sultan Mahmud kerana berada di Pahang ketika itu.
 - Tengku Abdul Rahman dilantik sebagai Sultan Johor Riau yang mendapat pengiktirafan orang Bugis dan Belanda.
 - Tengku Hussein berundur dan menetap di Riau setelah diketepikan.

[Mak. 6m]
- (b)
 - Perjanjian antara Stamford Raffles dengan Sultan Hussein dan Temenggung Abdul Rahman pada 6 Februari 1819.
 - Petempatan British di Singapura diiktiraf.
 - British menaikkan bendera *Union Jack* di Singapura pada 13 Februari 1819.
 - William Farquhar dilantik sebagai Residen Singapura yang pertama.
 - Perjanjian antara Residen Singapura, John Crawfurd dengan Sultan Hussein dan Temenggung Abdul Rahman pada 2 Ogos 1824.
 - Singapura diserahkan kepada British buat selamanya.
 - Sultan dan Temenggung hilang kedaulatan ke atas Singapura.

- Sultan dan Temenggung diberikan bayaran pampasan dan pencen bulanan seumur hidup.
- (c)
 - Sentiasa berwaspada terhadap muslihat kuasa luar.
 - Persengketaan membuka ruang kepada manipulasi kuasa luar.
 - Menyelesaikan persengketaan tanpa campur tangan luar.
 - Penting mematuhi warisan budaya.
 - Bertolak ansur demi kepentingan negara.
 - Sentiasa mempertahankan keistimewaan yang sedia ada.

(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

Power KBAT

1. Pulau Pinang tidak lagi sesuai sebagai pelabuhan perdagangan kerana lokasinya terlalu jauh di utara. British memerlukan pelabuhan yang lebih strategik untuk bersaing dengan Belanda di Alam Melayu. Kebanyakan kapal dagang berlabuh di pelabuhan Betawi, Riau dan Lingga yang berada di bawah pengaruh Belanda. Kedudukan Singapura di selatan Semenanjung Tanah Melayu dapat mengawal kegiatan perdagangan Selat Melaka dan Selat Sunda. Singapura boleh memainkan peranan sebagai pusat pengumpulan hasil ekonomi Alam Melayu.
 2. Menstabilkan keadaan dalam negeri. Mengukuhkan kedudukan ekonomi negeri. Mewujudkan perpaduan rakyat yang erat. Menguatkan jati diri. Sentiasa berwaspada terhadap kuasa luar. Menjalinkan hubungan baik dengan semua pihak.
- (*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
3. Menjimatkan perbelanjaan, menyeragamkan pentadbiran, menguasai laluan perdagangan di antara India dengan China, mengukuhkan hubungan ekonomi dengan negeri-negeri Melayu dan menyaingi penguasaan Belanda di Alam Melayu.